

POMORZE ZACHODNIE

JEDNOŚĆ

SOLIDARNOŚĆ MIESIĘCZNIK ISSN 0208-7804

Nr 6 (472)/2023

październik-listopad 2023

Rok XLIII

Ukazuje się od 1980 r.

www.solidarnosc.szczecin.pl

Delegaci obradowali w Spale

Zapraszamy na naszą stronę internetową
www.solidarnosc.szczecin.pl

W NUMERZE:

Delegaci obradowali
w Spale - str. 3-5

Dary dla Połuknia
- str. 6

Pracodawca Przyjazny
Pracownikom
- str. 7

Pielgrzymka
Ludzi Pracy - str. 8-9

Nasz kalendarz - str. 10

Kim jest sygnalista
w firmie - str. 11-13

Kwiaty pod pomnikiem
- str. 14

Potrzebne wsparcie
- str. 15

25 lat Rady Kobiet
- str. 15

Pomóż bohaterom
- str. 16

Dlaczego Skandynawia
ma tak wysokie
uzwiązkowienie
- str. 17

Prawnik radzi - str. 18

Duże zainteresowanie
szkoleniami - str. 19

Znajdź nas na Facebooku:

Region-NSZZ-Solidarnosc-Pomorza-Zachodniego

„Jedność” - ukazuje się od 1980 roku
Redaktor naczelny: Katarzyna Stróżyk.
Serwis fotograficzny: obsługa własna.

Adres redakcji: 70-483 Szczecin, al. Wojska Polskiego 113, tel. 91 423 05 68, faks 91 423 05 69;

e-mail: redakcja@solidarnosc.szczecin.pl. Wydawca: NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania.

Numer zamknięto: 8.11.2023 r. Do druku oddano 9.11.2023 r. Nakład 2000 egz. Skład i druk: MarMedia sp. z o.o. Nowogard

Delegaci obradowali w Spale

W Spale, w dniach 19-20 października odbył się XXXI Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. Jego uczestnicy dokonali wyboru przewodniczącego Komisji Krajowej na nową, pięcioletnią kadencję oraz członków Komisji Krajowej i Krajowej Komisji Rewizyjnej. W składzie tych dwóch ostatnich gremiów zasiądą przedstawiciele naszego regionu.

KZD rozpoczęła długa część oficjalna z udziałem władz państwowych: prezydenta Andrzeja Dudy, premiera Mateusza Morawieckiego, ministrów, przedstawiciele samorządu łódzkiego, prezesów spółek, duchownych, byłych przewodniczących związku. W tej części, odznaczenia państwowe, nadane przez prezydenta RP zasłużonym członkom NSZZ „Solidarność” otrzymali: Marian Krzaklewski, Janusz Śniadek, Bogdan Biś, Bogdan Kubiak, Tadeusz Majchrowicz, Henryk Nakonieczny i Ewa Zydorek.

Później prezydent Andrzej Duda zabrał głos: – Bardzo dziękuję „Solidarności”. Nie mam wątpliwości, że zadania, które przyjmuje na siebie, w istocie są działaniami progospodarczymi, prospołecznymi. Ostatnie lata, pokazały dobitnie, że tak właśnie jest. Realna poprawa warunków życia w Polsce, powrót tych, którzy wyjechali za granicę szukać szansy, szukać pracy. Dziękuję za trudny czas 2020-2021 roku. Za wspólną walkę, by ochronić miejsca pracy. Gospodarska kwitnie. Wychodzimy z wysokiej inflacji spowodowanej

wojną na Ukrainie. Nie schodzimy z drogi podwyższenia minimalnej płacy i stawki godzinowej. Da się realizować taką politykę, z pożytkiem dla kraju – mówił prezydent.

Później przyszedł czas na wystąpienie premiera Mateusza Morawieckiego: – NSZZ „Solidarność” szła z duchem czasu i walczyła o prawa pracy, o politykę z prawdziwego zdarzenia. W roku 2015 rozpoczęła skuteczny dialog ze stroną rządową, a na przestrzeni lat stanęła na wysokości zadania, aby nie tylko rozpoznawać wielkie wyzwania teraźniejszości, ale by cywilizować ustrój. Trwa obecnie bitwa o Polskę, o lepszą Polskę. Przed nami wielkie zadania: obrona tego, co udało się zrealizować w ostatnich latach, a także wytyczanie ścieżek na kolejne lata. Mam nadzieję, że znajdziemy w sobie siłę i podejmiemy wyzwanie – mówił premier.

Później delegaci przystąpili do realizacji porządku posiedzenia –

wybrano prezydium zjazdu (w jego składzie znalazła się Anna Grudzińska, delegatka z naszego regionu) oraz komisje zjazdowe. Sprawozdanie ze swojej działalności złożył także przewodniczący KK Piotr Duda: – Solidarność powstała w 1980 roku. Strajki szczecińskie, gdańskie, jastrzębskie oraz w Dąbrowie Górniczej to postulaty pracowników, którzy opowiedzieli się jasno, że chcą mieć swoją reprezentację i wdrożyć te postulaty w życie. A to, że o te postulaty musimy walczyć do dziś, świadczy, że nie ma pierwszej, drugiej, trzeciej „Solidarności”. Myśleliśmy, że uchwała programowa,

➔ którą przyjęliśmy na KZD w 2018 roku, będzie naszym drogowskazem. Ale mieliśmy tylko jeden rok na spokojną pracę. Pandemia i wojna na Ukrainie

zmieniły funkcjonowanie Komisji Krajowej. Wcześniej zdążyliśmy zrealizować postulat pierwszy z Gdańska – wprowadziliśmy pluralizm związkowy w służbach mundurowych. Dziś możemy powiedzieć z dumą, że związek zawodowy Solidarność w służbach mundurowych rozwija się dobrze.

Przewodniczący wspomniał również o projekcie w sprawie emerytur stażowych: – Niestety, nie było woli rządu Zjednoczonej Prawicy, aby emerytury stażowe wprowadzić. „Solidarność” skorzystała więc ze swego prawa i zebrała podpisy pod projektem obywatelskim. Odbyło się pierwsze czytanie, projekt poszedł do komisji sejmowej i utknął. Zobaczymy, jak

będzie. Po ukonstytuowaniu się sejmu będzie musiało ponownie odbyć się pierwsze czytanie projektu.

Piotr Duda podziękował regionom za udział w akcji pomocy

walczącej Ukrainie i wsparcie represjonowanym działaczom z Białorusi. Po dobrze przyjętym przez delegatów przemówieniu, rozpoczęły się wybory przewodniczącego związku na kadencję 2023-2028. Jedynym kandydatem był Piotr Duda, który otrzymał 211 głosów z 232 oddanych. To już czwarta kadencja przewodniczącego KK.

W pierwszym dniu zjazdu, delegaci przyjęli także uchwałę programową na najbliższą kadencję oraz dokonali wyboru 56 członków Komisji Krajowej (pozostałą część składu stanowią przewodniczący regionów oraz sekretariatów branżowych).

Uznanie głosujących zyskała dwójka zgłoszonych delegatów z regionu Pomorze Zachodnie: Anna Grudzińska i Dariusz Mądraszewski. Przypomnijmy, że w składzie KK jest także – z urzędu – przewodniczący Mieczysław Jurek.

Najważniejszą częścią drugiego dnia posiedzenia był wybór Krajowej Komisji Rewizyjnej. Wśród 16 kandydatów był nasz delegat – Krzysztof Nawrocki, który już w pierwszej turze głosowanie uzyskał wymaganą większość głosów. Niestety, pomimo trzech tur, nie udało się powołać pełnego 15-osobowego składu KKR, delegaci zdecydowali więc o pozostawieniu wakatów. (•)

Dary dla Połuknia

Kolejne dary trafiły ze Szczecina do Połuknia. We wrześniu, przekazane przez władze Elektrowni Dolna Odra ubrania oraz słodczyce od Krajowej Grupy Spożywczej, zawiozła delegacja Zarządu Regionu i przedstawiciele darczyńców.

To kolejny przejaw pomocy dla Gimnazjum im. Longina Komołowskiego, polskiej szkoły w rejonie trockim na Litwie. Zmagająca się z próbami likwidacji przez litewskie władze placówka, jest pod stałą opieką Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego. Przypomnijmy, że dzięki pozyskanym przez ZR funduszom i sponsorom, udało się wyposażyć szkołę w szafki, tablice multimedialne, książki i pomoce naukowe oraz wyposażyć pracownię przyrodniczą.

Podczas wrześniowego wyjazdu, szczecińska delegacja przekazała dwie palety z darami dyrektorze Gimnazjum im. Longina Komołowskiego – Renacie Krasowskiej. Przekazane w jej imieniu pisemne podziękowanie odebrał Sylwester Chruszcz – dyrektor oddziału Elektrowni Dolna Odra PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (na zdjęciu poniżej).

Pracodawca Przyjazny Pracownikom

Prezydium Komisji Krajowej z dniem 11 października uruchomiło kolejną XVI edycję konkursu „Pracodawca Przyjazny Pracownikom”. Zachęcamy wszystkie organizacje do przesyłania wniosków i udziału w przedsięwzięciu.

Komisja Krajowa zwraca ponadto uwagę, na to, że chociaż ostatnim dniem zgłaszania wniosków jest 31 grudnia br., to warto zrobić to wcześniej, by mieć szansę na poprawienie ewentualnych błędów.

Celem przyznawania Certyfikatów jest promowanie pracodawców, którzy wyróżniają się w stosowaniu dobrych praktyk w zakresie przestrzegania przepisów prawa pracy, w szczególności poprzez stabilność zatrudnienia, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawa do zrzeszania się w związki zawodowe.

W konkursie rozróżnia się dwie grupy uczestników:

1) pracodawcy sektora budżetowego, 2) pozostali pracodawcy. Pracodawca – laureat, może ponownie ubiegać się o przyznanie Certyfikatu po wygaśnięciu prawa do posługiwania się uprzednio przyznanym.

Kandydatów do uzyskania Certyfikatu mogą zgłaszać podstawowe jednostki organizacyjne NSZZ „Solidarność” u danego pracodawcy, na podstawie uchwały władzy wykonawczej tej jednostki.

Każdy wniosek, oprócz ankiety zgłoszeniowej, powinien zawierać również:

1) Opinię wydaną przez władzę wykonawczą podstawowej jednostki organizacyjnej NSZZ „Solidarność”, zawierającą informację dotyczącą:

- zawarcia z pracodawcą ZUZP i przestrzegania jego warunków,
- relacji pracodawcy z załogą i reprezentującymi ją związkami zawodowymi,
- wyniku finansowego firmy za ostatni rok rozrachunkowy - ujemny czy dodatni (informacja ta nie dotyczy zakładów nieprodukcyjnych); jeżeli dodatni to czy pracodawca przeznaczył część środków na podwyżki lub nagrody dla pracowników, na inwestycje poprawiające warunki pracy lub tworzące nowe miejsca pracy,
- sposobów przeciwdziałania stresowi w pracy ze

szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania mobbingowi.

2) Uchwałę/wniosek władzy wykonawczej organizacji zakładowej NSZZ „Solidarność” w sprawie zgłoszenia pracodawcy do konkursu.

3) Oświadczenie pracodawcy o niezaleganiu z płatnościami podatkowymi i składek na ubezpieczenie społeczne.

4) Opinię Prezydium Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” o zasadności wniosku. W przypadku grupy kapitałowej, należy wziąć pod uwagę opinię wszystkich jednostek organizacyjnych Związku wchodzących w jej skład.

Nadesłane wnioski podlegają ocenie Komisji Certyfikacyjnej, w skład której wchodzi: Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” (lub wskazany przez niego inny członek Prezydium Komisji Krajowej), przedstawiciel Prezydenta RP, członek Rady Ochrony Pracy, przedstawiciel Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Przewodniczący Komisji Certyfikacyjnej może, w uzgodnieniu z pozostałymi członkami Komisji, zaprosić do jej składu przedstawicieli Państwowej Inspekcji Pracy oraz innych instytucji zajmujących się zagadnieniami z zakresu prawa pracy.

Komisja Certyfikacyjna ocenia wnioski zgodnie z celami i zasadami określonymi w niniejszym Regulaminie, mając na uwadze w szczególności: przestrzeganie prawa pracy, w tym przepisów bhp, przestrzeganie prawa pracowników do zrzeszania się w związki zawodowe, zawarty układ zbiorowy pracy, zatrudnienie pracowników na czas nieokreślony i wybór społecznych inspektorów pracy.

W przypadku odnotowania ciężkiego naruszenia praw pracowniczych lub zaistnienia bezpośrednich zagrożeń dla życia i zdrowia w zakładzie pracy podlegającym ocenie Komisja Certyfikacyjna może zdecydować o wykluczeniu pracodawcy z postępowania konkursowego na każdym etapie postępowania.

Wszystkie dokumenty i regulamin konkursu znaleźć można na stronie naszego Zarządu Regionu:

www.solidarnosc.szczecin.pl

Pielgrzymka Ludzi Pracy

Niedzielną mszę świętą na szczycie zakończyła tegoroczną, 41. Pielgrzymkę Ludzi Pracy na Jasną Górę. Jej hasło przewodnie brzmiało: „Matko, pomóż nam zło dobrem zwyciężyć!”. Pielgrzymi z naszego regionu wyruszyli do Częstochowy w sobotę, 16 września, wczesnym rankiem.

Pierwszym punktem oficjalnych uroczystości już na miejscu było tradycyjne złożenie kwiatów pod pomnikiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki, patrona związku.

— Ogólnopolskiej pielgrzymce świata pracy na Jasną Górę dał początek ksiądz Jerzy Popiełuszko wtedy, kiedy w trudnym czasie przyszli znęcani i zasmuceni robotnicy. Wtedy on powiedział: „Cóż, kiedy nam się trudno, idziemy do mamy. Ona nas zawsze pocieszy. A zatem idźmy do Matki”. I tak się zaczęła ta niesamowita historia – mówił prowadzący modlitwę ks. Stanisław Puchała.

Pod pomnikiem delegacje Komisji Krajowej, poszczególnych Regionów i branż złożyły kwiaty. W imieniu naszego Zarządu Regionu zrobili to przewodniczący Mięczysław Jurek oraz przedstawiciele prezydium: Grażyna Balicka, Przemysław Mazur i Łukasz Stefański.

Pielgrzymi wzięli udział także w innych sobotnich wydarzeniach: mszy, Drodze Krzyżowej, Apelu Jasnogórskim i czuwaniu przy obrazie Matki Bożej.

Niedzielną mszę poprzedziła seria wystąpień. List od prezydenta Andrzeja Dudy odczytała Małgorzata Paprocka, Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP: – Organizowana przez NSZZ „Solidarność” doroczna pielgrzymka jest odpowiedzią związkowców na apele księdza Jerzego. Na jasnogórskich wałach gromadzą się rzesze ludzi pracy, by formować swoje umysły i sumienia w duchu chrześcijańskiej jedności. Tu, w Częstochowie, od pokoleń trwa budowanie jedności serc, umysłów

i rąk, którymi przemieniają Państwo otaczającą rzeczywistość. Każda, nawet najdrobniejsza i pozornie błaha czynność wykonana z myślą o innych zmienia świat na lepsze. Służy budowaniu dobra wspólnego, wzmacnia wspólnotę narodową, a dzięki temu całą Rzeczpospolitą – napisał prezydent.

Minister Marlena Małąg z kolei odczytała list od premiera Mateusza Morawieckiego: – Naszym celem powinna być troska o dobro wspólne i budowa Ojczyzny, w której jest miejsce dla głębokiego

patriotyzmu, która jest wolna od ideologicznych nacisków i dba o rozwój autentycznej demokracji – apelował premier, przypominając hasło księdza Jerzego Popiełuszki – „zło dobrem zwyciężaj”.

Piotr Duda, przewodniczący Komisji Krajowej, także odwołał się do tego słynnego cytatu: – Przybyliśmy tutaj, aby dziękować Jasnogórskiej Pani za całoroczną opiekę nad ludźmi pracy, za bezpieczną pracę, za godną pracę, za podmiotowość ludzkiej pracy. Dzisiaj na Jasną Górę przybyliśmy

pod pięknym zawołaniem: „Matko, pomóż nam zło dobrem zwyciężyć!” To słowa zawołania, które niósł przez całe swoje życie ksiądz Jerzy Popiełuszko. Jakże te słowa są na czasie. Wokół nas tyle zła. I niejednokrotnie tak jest nam ciężko, dlatego jesteśmy tu dzisiaj u stóp Jasnogórskiej Pani prosić o to, aby nam pomogła. Bez względu na to, jaki wykonujesz zawód, jesteś człowiekiem. Człowiekiem, a nie narzędziem w pracy. O tym mówił podczas pierwszej pielgrzymki ksiądz Jerzy Popiełuszko. Nie

pozwólcie na to, abyście się stali narzędziem w pracy – mówił P. Duda, przypominając o efektach negocjacji związku z rządem, w wyniku którego udało się ustalić zapisy w prawie o emeryturach pomostowych, minimalnym wynagrodzeniu i ochronie związkowej.

Ostatnim punktem pielgrzymki była msza święta. Przewodniczył jej ks. abp Józef Kupny, metropolita wrocławski, homilię zaś wygłosił ks. abp Adrian Galbas, metropolita katowicki.

Nasz kalendarz

Prezentujemy kalendarz Zarządu Regionu na przyszły rok. Tradycyjnie już, zdecydowaliśmy, że przypominać ma on te wydarzenia, które w 2023 roku były najważniejsze, najbardziej spektakularne, o których warto przypominać.

I tak, w samym centrum kalendarza widać pomnik Bohaterów Stycznia'71, znajdujący się przed Urzędem Wojewódzkim na Wałach Chrobrego w Szczecinie. Poświęcony strajkującym w Styczniu 1971 roku stoczniowcom monument, odsłonił 30 sierpnia prezydent Andrzej Duda.

Pomnik to śruba okrętowa ze statku m/s Solidarność, podarowana przez Polską Żeglugę Morską. Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego przez kilka lat zabiegał o to, by śruba stała się częścią instalacji, upamiętniających robotników ze stoczni szczecińskiej, którzy jako pierwsi upomnieli się o niezależne od władzy związki zawodowe. Napis na pomniku – „Żądamy niezależnych związków zawodowych” przypomina o tym postulatcie, który – jak mówił Mieczysław Jurek, przewodniczący ZR – wobec faktu powstania „Solidarności” ledwie dziesięć lat później – okazał się proroczy.

Z uroczystości odsłonięcia pomnika, pochodzi także drugie zdjęcie, przedstawiające prezydenta Andrzeja Dudę i przewodniczącego Mieczysława Jurka, umiejscowione w prawym, górnym rogu.

Nad centralną fotografią, widać laureatów Zachodniopomorskich Krzyży Solidarności, uhonorowanych podczas koncertu w szczecińskiej filharmonii, kończącego tegoroczne obchody 43. rocznicy podpisania Porozumień Sierpniowych. Decyzją Zarządu Regionu otrzymali je: Anna Malinowska, Renata

Krasowska, Stanisław Wądołowski (nieobecny podczas gali), Sławomir Lener, Sławomir Bielecki, Marcin Stefaniak, Artur Gałęski, Ryszard Hatylak i Jacek Matyjasik. Odznaczenie otrzymują osoby szczególnie zasłużone dla związku i regionu.

Po prawej stronie widzimy również zdjęcie z bardzo ważnego momentu – podpisania aktu powołania nowej instytucji kultury - Centrum Solidarności „Stocznia” przez ministra Piotra Glińskiego. Uroczystość odbyła się 28 sierpnia, w sali konferencyjnej Zarządu Regionu. Zachodniopomorska „Solidarność” przez 16 lat zabiegała o zagospodarowanie historycznej stoczniowej świetlicy, w której w 1980 roku podpisane zostały Porozumienia Sierpniowe. Budynek latami niszczał, stojąc pusty i niezagospodarowany. Nowa instytucja kultury ma przypominać wszystkie najważniejsze historyczne wydarzenia, związane ze szczecińskimi strajkami w 1970 i 1980 roku, oraz edukować młode pokolenie i rewitalizować zaniedbaną okolicę.

Pozostałe zdjęcia podchodzą z najbardziej widowiskowej, zeszłorocznej manifestacji, przeprowadzonej przez „Solidarność” w naszym regionie: pikiety pod firmą HK Scan w Świnoujściu. Pod bramą tej firmy manifestowało ponad stu związkowców z całego regionu, pomagając pracownikom, walczącym o regulację płac.

Wydarzenie przyniosło wymierny sukces: mediacje, dotyczące podwyżek zakończyły się podpisaniem porozumienia, finalizując w ten sposób trwający kilkumiesięczny spór zbiorowy.

Kim jest sygnalista w firmie?

Dyrektywa Unii Europejskiej nałożyła na nasz kraj obowiązek wprowadzenia przepisów, mających na celu ochronę osób zgłaszających naruszenia prawa, czyli tzw. sygnalistów. Dyrektywa miała być wdrożona do końca 2021 r. ale do dzisiaj nie została zaimplementowana do polskiego porządku prawnego.

Institucja sygnalisty nie jest postrzegana w Polsce szczególnie pozytywnie, o czym może też świadczyć długi, mozolny wręcz proces legislacyjny. Na stronie Rządowego Centrum Legislacji opublikowany został projekt ustawy, który jednak do dzisiaj nie wszedł w życie. Wiele firm, mimo braku obowiązku już wprowadziło procedury, według których odbywa się proces umożliwiający zgłaszanie niepożądanych zjawisk.

Aby wyrobić sobie zdanie na temat tego, czy sygnalista jest potrzebny w polskiej przestrzeni publicznej i prywatnej, a także jakie cele przyświecają pomysłodawcom wdrożenia konkretnych procedur prawnych umożliwiających zgłaszanie niepożądanych zjawisk, warto zapoznać się z dyrektywą, która obliuguje Polskę do regulacji prawnych w tym zakresie, a także z niektórymi regulacjami proponowanymi w przygotowanym projekcie ustawy. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (M.P. z 2020 r. poz. 1112), wskazuje jako podmioty zobowiązane do wprowadzenia odpowiednich procedur:

- przedsiębiorstwa zatrudniające co najmniej 50 pracowników, niezależnie od charakteru działalności;
- małe i mikroprzedsiębiorstwa, które m.in. biorą udział w przetargach na zamówienia publiczne, wykorzystują środki unijne, są narażone na pranie brudnych pieniędzy lub należą do podmiotów regulowanych sektora usług finansowych,
- podmioty prawne w sektorze publicznym.

Podmioty objęte zakresem dyrektywy są zobligowane do ustanowienia wewnętrznych kanałów sygnalizowania, a następnie do ustanowienia procedur w zakresie przekazywania informacji takimi kanałami, włącznie z przekazaniem wyczerpujących informacji w zakresie działań następczych podjętych w wyniku zgłoszenia. Kanał wewnętrzny powinien zapewniać bezpieczne przekazanie informacji wraz z zachowaniem poufności osoby zgłaszającej tak, aby zarówno sama informacja, jak i tożsamość zgłaszającego nie zostały ujawnione osobom trzecim.

Osoba zgłaszająca powinna w terminie 7 dni od dokonania zgłoszenia otrzymać potwierdzenie jego od-

bioru. Podmioty objęte zakresem dyrektywy są następnie zobligowane do ustanowienia albo osoby bezstronnej, albo odpowiedniego wydziału, który po otrzymaniu zgłoszenia będzie komunikował się z sygnalistą i ewentualnie zwracał się o udzielenie dodatkowych informacji potrzebnych do kompleksowego wyjaśnienia sprawy. Następnie taki podmiot zobligowany jest do podejmowania działań, które umożliwią wyjaśnienie sprawy i rozwiązanie sygnalizowanego problemu. Dyrektywa jednocześnie określa termin trzech miesięcy na zwrotne udzielenie sygnaliście informacji dotyczących podjętych działań i ich rezultatów. Aby sygnalizowanie wewnętrzne mogło być uznane za skuteczne, podmioty objęte zakresem dyrektywy są zobligowane do przekazywania łatwo dostępnych i zrozumiałych informacji na temat możliwości korzystania z kanałów wewnętrznych (por. B. Baran, Część I Prawo obowiązujące Ochrona sygnalistów. Regulacje dotyczące osób zgłaszających nieprawidłowości, red. B. Baran, M. Ożóg, Warszawa 2021.) – Źródło LEX.

Projekt ustawy, definiuje niektóre z pojęć występujących w ustawie wskazując, że ilekroć w ustawie jest mowa np. o:

- informacji o naruszeniu prawa – należy przez to rozumieć informację, w tym uzasadnione podejrzenie, dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w organizacji, w której zgłaszający pracuje lub pracował, lub w innej organizacji, z którą zgłaszający utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
- zgłoszeniu wewnętrznym – należy przez to rozumieć przekazanie informacji o naruszeniu prawa pracodawcy;
- zgłoszeniu zewnętrznym – należy przez to rozumieć przekazanie informacji o narusze- ➔

niu prawa organowi publicznemu lub organowi centralnemu;

- działaniu odwetowym – należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa zgłaszającego lub wyrządza lub może wyrządzić szkodę zgłaszającemu.

Projekt ustawy nie pozostawia wątpliwości, że status sygnalisty powinien przysługiwać zarówno obecnym, jak i byłym pracownikom, a także kandydatom, pracownikom tymczasowym, osobom na umowach cywilnoprawnych, stażystom, wolontariuszom, współnikom czy przedsiębiorcom. Takie rozwiązanie pozwala na dotarcie do informacji, do których dostęp może mieć ograniczona liczba osób. Utrzymany został wymóg przygotowania wewnętrznych zasad regulujących tryb zgłaszania naruszeń prawa. Procedura powinna określać m.in.: sposób dokonania zgłoszenia, działania następcze, sposób potwierdzania przyjęcia zgłoszenia, czy przekazywanie sygnaliście informacji zwrotnej. Co ważne, ustanawiając wewnętrzną procedurę, pracodawca powinien zapewnić bezstronność weryfikacji zgłoszeń. Regulamin zgłoszeń wewnętrznych pracodawca ustala po konsultacji z:

- 1) zakładową organizacją związkową albo
- 2) przedstawicielami pracowników, wyłonionymi w trybie przyjętym u danego pracodawcy – jeżeli u pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa.

Regulamin zgłoszeń wewnętrznych wchodzi w życie po upływie 2 tygodni od dnia podania go do wiadomości pracowników w sposób przyjęty u danego pracodawcy. Pracodawca jest obowiązany zapoznać pracownika z treścią regulaminu zgłoszeń wewnętrznych przed dopuszczeniem go do pracy.

Przepisy przewidują, że kto wbrew przepisom ustawy nie ustanowił wewnętrznej procedury zgłaszania naruszeń prawa i podejmowania działań następczych albo ustanowiona przez niego procedura narusza art. 29 ust. 1, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

Rozdział II projektu ustawy, zawiera obszerną regulację dotyczącą zakazu podejmowania działań odwetowych wobec sygnalisty oraz środków ochrony przysługujących sygnaliście. Regulacja jednoznacznie wskazuje, że wobec zgłaszającego nie mogą być podejmowane działania odwetowe. Jeżeli praca jest lub ma być świadczona na podstawie stosunku pracy, zgłaszający nie może być niekorzystnie traktowany z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.

Za niekorzystne traktowanie zgłaszającego naruszenie (sygnalisty), uważa się m.in:

- odmowę nawiązania stosunku pracy,

- wypowiedzenie lub rozwiązanie bez wypowiedzenia stosunku pracy,
- obniżenie wynagrodzenia za pracę,
- wstrzymanie awansu albo pominięcie przy awansowaniu,
- przeniesienie pracownika na niższe stanowisko pracy,
- zawieszenie w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych,
- niekorzystną zmianę miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy,
- nałożenie lub zastosowanie środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej, lub środka o podobnym charakterze,
- działanie zmierzające do utrudnienia znalezienia w przyszłości zatrudnienia w danym sektorze lub branży na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego chyba, że pracodawca udowodni, że kierował się obiektywnymi powodami.

Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy pociągnięcia do odpowiedzialności dyscyplinarnej zgłaszającego, pod warunkiem że zgłaszający miał uzasadnione podstawy, by sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą. Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności za szkodę, z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, przepisów o ochronie danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, pod warunkiem że zgłaszający miał uzasadnione podstawy, by sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest

niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą.

Zgłoszenia wewnętrzne kierowane są do pracodawcy – zgodnie z przyjętą wewnętrzną procedurą. Projekt ustawy przewiduje także zgłoszenia zewnętrzne. Organem centralnym, do którego mogą wpływać zgłoszenia zewnętrzne jest Rzecznik Praw Obywatelskich. Organem publicznym przyjmującym zgłoszenia w zakresie zasad konkurencji i ochrony konsumentów jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Organami publicznymi są także inne organy przyjmujące zgłoszenia zewnętrzne dotyczące naruszeń w dziedzinach należących do zakresu działania tych organów.

Zgłoszenia zewnętrzne mogą być anonimowe lub umożliwiające identyfikację zgłaszającego. W celu skutecznego podjęcia działań następczych oraz przekazania informacji o podjętych działaniach następczych w zgłoszeniu zewnętrznym zgłaszający powinien podać adres korespondencyjny lub adres poczty elektronicznej, tzw. „adresem do kontaktu”. Zgłoszenie zewnętrzne może być dokonane ustnie lub w postaci papierowej lub elektronicznej. Zgłoszenie w postaci papierowej lub elektronicznej może być dokonane::

- w postaci papierowej – pod wskazany przez organ przyjmujący zgłoszenie adres do korespondencji;
- w postaci elektronicznej – pod wskazany przez organ przyjmujący zgłoszenie adres poczty elektronicznej.

Zgłoszenie ustne może być dokonane:

- telefonicznie za pomocą nagrywanej infolinii;
- na wniosek zgłaszającego – podczas bezpośredniego spotkania zorganizowanego w siedzibie organu przyjmującego zgłoszenie w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 7 dni, liczonych od dnia złożenia wniosku.

Organ centralny albo organ publiczny przyjmujący zgłoszenie zewnętrzne powinien potwierdzić jego przyjęcie zgłaszającemu na adres do kontaktu niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania zgłoszenia, pod warunkiem że zgłaszający podał adres do kontaktu.

Procedura przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń zewnętrznych, podejmowania działań następczych oraz związanego z tym przetwarzania danych osobowych powinna uniemożliwiać uzyskanie dostępu do informacji objętej zgłoszeniem zewnętrznym nieupoważnionym osobom, a także zapewniać ochronę poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia i osoby, której dotyczy zgłoszenie.

Organ centralny oraz organ publiczny są zobligowane do upoważnienia spośród pracowników urzędu, osoby uprawnionej do przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych, dokonywania ich wstępnej weryfikacji, podejmowania działań następczych oraz związanego z tym przetwarzania danych osobowych. Upoważnieni pracownicy organu

centralnego albo organu publicznego są obowiązani do zachowania tajemnicy.

Organ publiczny przekazuje zgłaszającemu informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach – w terminie 6 miesięcy od tego dnia. Informacja zwrotna jest przekazywana na adres do kontaktu, a w przypadku zgłoszeń zewnętrznych składanych w formie dokumentu elektronicznego – za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Projekt ustawy przewiduje również sankcje stanowiąc m.in., że kto utrudnia dokonanie zgłoszenia, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3. Kto podejmuje działania odwetowe wobec osoby, która dokonała zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3. Kto wbrew przepisom narusza obowiązek zachowania poufności tożsamości osoby, która dokonała zgłoszenia, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3. Kto dokonał zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nieprawdziwych informacji podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

Z uwagi na fakt, że wskazany wyżej projekt ustawy nie wszedł jeszcze w życie, ochrona sygnalistów na chwilę obecną może budzić wątpliwości. Wielu pracodawców wychodząc naprzeciw Dyrektywie wprowadziło procedury wewnętrzne przyjmowania zgłoszeń, z których teoretycznie pracownicy już mogą korzystać. Wskazać jednak należy, że przepisy sankcyjne (opisane wyżej), będą mogły mieć zastosowanie dopiero po wejściu w życie ustawy.

*Iwona Lelo-Kędziarska
Nadinspektor Pracy*

Kwiaty pod pomnikiem

Delegacje związkowe uczciły swojego patrona: w 39. rocznicę męczeńskiej śmierci błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki złożone zostały kwiaty pod jego szczecińskim pomnikiem.

W imieniu Zarządu Regionu, wiązanekę złożyli przewodniczący Mieczysław Jurek wraz z sekretarzem Przemysławem Mazurem. Przed uroczystością odbyła się msza święta, prowadzona przez ks. kan. Sławomira Zyge.

Pomnik bł. ks. Jerzego Popiełuszki został odsłonięty w niedzielę, 17 października 2021 roku, przy południowej ścianie kościoła św. Stanisława Kostki w Szczecinie. Inicjatorem jego budowy była zachodniopomorska „Solidarność”. Autorem monumentu jest rzeźbiarz Marek Karp.

Nie żyje Barbara Duńska-Kosmowska

19 października 2023r., w wieku 83 lat odeszła Barbara Duńska – Kosmowska, wieloletnia pracownica Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, od 2006 do 2014 przewodnicząca NSZZ „Solidarność” PUM.

Jaką Ją zapamiętamy? Zawsze z nienaganną fryzurą, staranną i elegancką, zarówno zewnątrz jak i w zachowaniu. Barbara Duńska-Kosmowska niestrudzenie stała na straży praw i spraw pracowniczych, gotowa do pomocy zarówno w problemach medycznych, jak i ludzkich, wobec osób, którym działa się krzywda i niesprawiedliwość.

Była zainteresowana światem i bieżącymi wydarzeniami. Nawet już bardzo chora prosiła o ulubione gazety. Brała udział w życiu kulturalnym naszego miasta: chodziła

na spotkania, koncerty, do teatru. Uczestniczyła w obrzędach i uroczystościach w ulubionym kościele Ojców Dominikanów.

Pani Barbara miała szerokie grono przyjaciół i znajomych, głównie ze świata medycznego i akademickiego. Była oddana i wierna w przyjaźni. Dzieci Jej koleżanek traktowały Ją jak członka rodziny.

Obok zaangażowania i oddania pracy zawodowej i społecznej, najważniejsza dla Niej była rodzina. Syn Jacek, wnuczka Alicja i wnuk Karol – to były osoby, którym naprawdę się poświęcała. Była bardzo aktywna – rodzina, wyjazdy służbowe, działalność w „Solidarności”. W rzadkich wolnych chwilach lubiła, choć na kilka godzin pojechać do ukochanego Dominikowa.

Od lat stopniowo podupadała na zdrowiu. Opiekując się chorym, leżącym mężem, później angażując się w leczenie chorego syna, zapomniała o sobie. Pochylała się coraz bardziej, aż w końcu nie mogła już samodzielnie się poruszać. Odeszła z dala od domu, gdyż choroba całkowicie Nią zawładnęła, uniemożliwiając normalne funkcjonowanie.

W dniu 24 października, w ostatniej drodze, żegnała Ją – oprócz rodziny – mała grupa dawnych i obecnych pracowników PUM. O wiele większa grupa z pewnością zachowa Ją w życzliwej pamięci. Odszedł bowiem naprawdę Solidarny Człowiek.

Przyjaciele

Barbary Duńskiej - Kosmowskiej

Potrzebne wsparcie!

MOZ NSZZ Solidarność POiW w Stargardzie, zwraca się do Państwa z ogromną prośbą o wsparcie finansowe naszej członkini, Wiesławy Kułak z Chociwła.

Pani Wiesia jest naszą długoletnią członkinią. Jest osobą niepełnosprawną. Do tej pory bardzo walczyła o swoją samodzielność. Do końca roku szkolnego 2022/2023 była czynna zawodowo. Miała możliwość funkcjonowania tylko na rencie, jednak jej wielkie pragnienie bycia niezależną dopingowało ją do pracy na stanowisku pedagoga w Zespole Placówek Oświatowych w Chociwlu. Niestety, w tym roku szkolnym Pani Wiesi została odebrana ta możliwość ze względu na stan zdrowia.

Pani Wiesia nie jest w stanie poruszać się na większe odległości bez wózka inwalidzkiego. W tym celu musi zakupić większy samochód dostosowany do jej niepełnosprawności. Walcząc o siebie, złożyła wniosek do PFRON-u w ramach programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mobilność osób z niepełnosprawnością. Otrzymała dofinansowanie (Umowa dofinansowania nr Oddział Zachodniopomorski SAM/SAMSAM/2023/03/31/00039). Jednak cena takiego samochodu, ze względu na indywidualne dostosowanie do niepełnosprawności, wynosi około 200 tys. złotych. Po stronie Pani Wiesi zostaje do wpłacenia około 70 tys. Jednocześnie pragniemy zwrócić uwagę, że zakup w tym wypadku samochodu używanego jest niemożliwy, ze względu na konieczne dostosowania.

W związku z powyższym prosimy Państwa o wsparcie Pani Wiesławy Kułak, jako dowodu docenienia jej niesamowitej walki.

WPŁATY PROSIMY DOKONYWAĆ NA KONTO O NUMERZE: 63937510415504496130000010

KUŁAK WIEŚŁAWA

TYTUŁ PRZELEWU: **DOTACJA NA SAMOCHÓD**

Jednocześnie bardzo proszę o przesłanie informacji o dokonanej wpłacie do Zarządu MOZ NSZZ „Solidarność” POiW w Stargardzie na adres mail:

olaolejnik1@wp.pl

Jeżeli będziecie Państwo potrzebować zaświadczenia o w/w wpłacie bardzo proszę również tę informację zawrzeć w mailu.

Z góry serdecznie dziękując w imieniu Pani Wiesi i swoim:

*Aleksandra Olejnik, Przewodnicząca MOZ
NSZZ Solidarność POiW w Stargardzie*

25 lat związkowej Polsko-Niemieckiej Rady Kobiet

W październiku 1997 r. pod auspicjami Międzynarodowej Rady Związkowej (IGR) Pomerania została powołana Polsko-Niemiecka Rada Kobiet. Od tego momentu członkinie związków z DGB Pomerania Przednia NSZZ „Solidarność” Pomorza Zachodniego spotykają się regularnie w celu omówienia zagadnień związkowych związanych w szczególności z sytuacją kobiet w miejscu pracy w obu krajach oraz wypracowania odpowiednich działań z tym zakresie.

Spotkanie związkowej Polsko-Niemieckiej Rady Kobiet, które odbyło się w dniach 27 – 28 października 2023 r. w Neubrandenburgu ma dla nas szczególny wydźwięk, gdyż obchodziliśmy 25 Lecie istnienia. Do kobiet z gratulacjami i życzeniami wielu lat owocnej współpracy zwrócił się Przewodniczący KK Piotr Duda.

Poza oficjalnymi obchodami omówiliśmy dalszą współpracę, postawiliśmy cele, które chcemy wspólnie zrealizować. Kluczowym elementem było wypracowanie wspólnego oświadczenia w związku z zbliżającymi się wyborami do Parlamentu Europejskiego.

W naszym oświadczeniu zawarłyśmy m.in. apel o wdrożenie w polityce europejskiej prewencyjnej zasady uwzględniania aspektu płci w celu przeciwdziałania nierównemu traktowaniu kobiet i mężczyzn we wszystkich dziedzinach, ograniczenia prac oraz świadczeń emerytalnych uwarunkowanych płcią i tym samym zwalczania ubóstwa kobiet oraz podjęcia działań mających na celu zapobieganie oraz zwalczanie przemocy wobec kobiet w domu i pracy. Kobiety zaapelowały wspólnie o pokój!

Beata Gogłoz

Pomóż bohaterom!

Już po raz trzynasty organizowana jest bożonarodzeniowa zbiórka pod nazwą „Paczka dla Bohatera”. Tak jak w latach poprzednich, ma ona na celu pomoc kombatantom i weteranom - poprzez paczki świąteczne, ale też same odwiedziny i spotkanie świąteczne. Taka pamięć i pomoc jest dla weteranów niezmiernie ważna i potrzebna, a radość jaką sprawiają im odwiedziny, życzenia, rozmowy, kartki i paczki jest trudna do opisanie. Zbiórkę organizuje Stowarzyszenie „Paczka dla Bohatera”. Jest to organizacja non-profit, oparta na wolontariacie, założona w 2010 roku w Szczecinie, przez Tomasza Sawickiego. Tworzy je około 40 stałych wolontariuszy, w tym zarząd i kilku koordynatorów, którzy organizują działalność w swoich regionach. W większych akcjach, w całej Polsce wspiera ich nawet 300 osób, niezależnie od poglądów, płci czy statusu społecznego, w myśl zasady, że pomagać może każdy. W stowarzyszeniu działają także Polacy mieszkający na co dzień zagranicą, m.in. w Holandii, Belgii, Niemczech, Wielkiej Brytanii.

Stowarzyszenie jest niezależne, tworzą je prywatne osoby, nie podlegające pod ministerstwa, urzędy czy służby mundurowe. Działalność w stowarzyszeniu jest ich dodatkowym, bezpłatnym zajęciem, na które poświęcają swój czas wolny. Wszystkie fundusze, pozyskiwane z zewnątrz, są

przeznaczone na działalność stowarzyszenia i pomoc kombatantom.

Pomoc od „Paczki dla bohatera” mogą uzyskać wszyscy kombatanci z czasów II wojny światowej, m.in. żołnierze Armii Krajowej, Narodowych Sił Zbrojnych, Wolności i Niepodległości czy powstańcy warszawscy, a

także przedstawiciele powojennego podziemia niepodległościowego, opozycjoniści czasów PRL, weterani misji ONZ i współczesnych misji zagranicznych Wojska Polskiego. Na liście osób objętych pomocą jest obecnie ponad 2,5 tysiąca nazwisk. Mogą oni liczyć na wszechstronną pomoc w codziennych sprawach – w zakupach, wizytach u lekarzy i w urzędach, remontach, ale również na turnusy rehabilitacyjno-wypoczynkowe, zabiegi rehabilitacyjne, prezenty urodzinowe. Stowarzyszenie dba o groby nieżyjących bohaterów oraz organizuje prelekcje patriotyczno-historyczne dla młodzieży.

Tegoroczna zbiórka prowadzona jest od 11 listopada do 10 grudnia. Potrzebne są artykuły spożywcze, artykuły higieny osobistej, koce, ręczniki etc., ozdoby świąteczne, słodycze, oraz oczywiście i kartki z życzeniami świątecznymi.

W dniach 11-24 grudnia 2023 paczki zostaną rozwiezione do naszych weteranów. INICJATOR, ORGANIZATOR: TOMASZ SAWICKI
PREZES STOWARZYSZENIA PACZKA DLA BOHATERA
KONTAKT: tel. 508 182 185,
e-mail: tomek.saw@interia.pl

Kto chciałby pomóc wolontariuszom w przygotowaniach do świąt lub wspomóc działalność stowarzyszenia, może wpłacić dowolną kwotę online: <https://pomagam.pl/tm6yge> lub <https://zrzutka.pl/bn7gcp> lub na konto nr 61114020040000390278660327. Może także za pośrednictwem fp Bazar Paczka dla Bohatera na portalu Facebook, zakupić któryś z przedmiotów, ofiarowanych na ten szczytny cel przez darczyńców.

POR. KAZIMIERZ OLESIŃSKI
PS. SĘP - POWSTANIEC WARSZAWSKI
ZGRUPOWANIE: CHROBRY II

XIII
BOŻONARODZENIOWA
PACZKA DLA BOHATERA

11 LISTOPADA - 24 GRUDNIA
A.D. 2023

ZBIÓRKA ŻYWNOSCI I ARTYKUŁÓW CHEMICZNYCH DLA KOMBATANTÓW
WALCZYLI DLA NAS... ZAWALCZMY DLA NICH!

f PACZKADLABOHATERA f BAZAREK.PACZKADLABOHATERA Site nice.

Ministerstwo Obrony Narodowej Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Ministerstwo Edukacji i Nauki

Dlaczego Skandynawia ma tak wysokie uzwiązkowienie?

Skandynawia jest regionem, który wyróżnia się bardzo wysokim i stabilnym poziomem uzwiązkowienia pracowników. Według danych z 2020 roku, odsetek pracowników należących do związków zawodowych wynosił 84% w Islandii, 67% w Danii, 66% w Szwecji, 65% w Finlandii i 52% w Norwegii. Jest to znacznie wyższy odsetek niż średnia unijna, która wynosiła 23,2%, czy światowa, która wynosiła 13,5%. Co więcej, Skandynawia utrzymuje wysokie uzwiązkowienie od lat 60. XX wieku, podczas gdy w innych krajach uprzemysłowionych nastąpił znaczny spadek liczby związkowców. Na przykład, w Stanach Zjednoczonych uzwiązkowienie spadło z 34% w 1954 roku do 10,3% w 2020 roku. Jak więc można wyjaśnić fenomen skandynawskiego uzwiązkowienia? Oto kilka możliwych przyczyn.

System Ghenta

Jedną z kluczowych przyczyn wysokiego uzwiązkowienia w Skandynawii jest tzw. system Ghenta, który polega na tym, że związki zawodowe administrują fundusze ubezpieczenia od bezrobocia. System ten został wprowadzony w Belgii w 1901 roku i nazwany od miasta Gandawa (Ghent), gdzie powstał. W Skandynawii system Ghenta funkcjonuje w Szwecji, Danii i Finlandii, natomiast w Norwegii i Islandii ubezpieczenie od bezrobocia jest administrowane przez państwo. System Ghenta zachęca pracowników do przystępowania do związków zawodowych, ponieważ daje im dostęp do korzystniejszych warunków i wysokości zasiłku dla bezrobotnych. Ponadto, związki zawodowe mogą wykorzystywać fundusze ubezpieczenia od bezrobocia do finansowania swojej działalności i oferowania dodatkowych usług dla swoich członków, takich jak szkolenia, doradztwo czy pomoc prawną. System Ghenta sprawia, że związki zawodowe są silniejsze, bardziej reprezentatywne i bardziej zaufane przez pracowników.

Model państwa dobrobytu

Inną ważną przyczyną wysokiego uzwiązkowienia w Skandynawii jest model państwa dobrobytu, który polega na zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony socjalnej, usług publicznych i redystrybucji dochodów przez państwo. Model ten został zbudowany w Skandynawii w latach 30. XX wieku i rozwinięty po II wojnie światowej. Związki zawodowe odegrały kluczową rolę w kształtowaniu i utrzymywaniu modelu pań-

stwa dobrobytu, poprzez nawiązanie bliskiej współpracy z partiami socjaldemokratycznymi i rządami. Związki zawodowe uczestniczyły w tworzeniu i wdrażaniu polityki społecznej i gospodarczej, takiej jak system ubezpieczeń społecznych, system podatkowy, system edukacji, system opieki zdrowotnej czy system emerytalny. Związki zawodowe także negocjowały warunki pracy, płace, świadczenia i prawa pracownicze z pracodawcami i federacjami pracodawców, często z udziałem państwa jako trzeciej strony. Model państwa dobrobytu sprawił, że związki zawodowe stały się ważnymi partnerami społecznymi, którzy bronią interesów pracowników i promują sprawiedliwość społeczną.

Kultura i tradycja

Ostatnią, ale nie mniej istotną przyczyną wysokiego uzwiązkowienia w Skandynawii jest kultura i tradycja, która sprzyja organizowaniu się i współpracy pracowników. Skandynawia ma długą historię ruchu robotniczego i związkowego, który sięga XIX wieku i początków industrializacji. Związki zawodowe były często związane z ruchem ludowym, ruchem kooperatywnym, ruchem pacyfi-

stycznym i ruchem feministycznym, co podkreślało ich rolę w budowaniu demokracji i społeczeństwa obywatelskiego. Związki zawodowe także kultywowały wartości takie jak solidarność, równość, dialog, kompromis i zaufanie, które są charakterystyczne dla skandynawskiej kultury. Związki zawodowe stały się częścią skandynawskiej tożsamości i norm społecznych, które są przekazywane z pokolenia na pokolenie.

Podsumowanie

Skandynawia jest regionem, który wyróżnia się bardzo wysokim i stabilnym poziomem uzwiązkowienia pracowników. Można wyróżnić trzy główne przyczyny tego fenomenu: system Ghenta, model państwa dobrobytu i kultura i tradycja. Te trzy czynniki wzmacniają się nawzajem i tworzą specyficzny model skandynawskich stosunków pracy, który opiera się na silnych, reprezentatywnych i zaufanych związkach zawodowych.

Katarzyna Kot
Dział Rozwoju Związku

Czy pracodawca może samodzielnie wprowadzić regulamin wynagradzania w zakładzie pracy w przypadku działającego w nim związku zawodowego?

Regulamin wynagradzania jest aktem prawnym, który określa zasady i warunki wynagradzania pracowników zatrudnionych u danego pracodawcy. Zgodnie z art. 77² § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, pracodawca zatrudniający co najmniej 50 pracowników ma obowiązek ustalenia warunków wynagradzania za pracę w regulaminie wynagradzania dla pracowników nieobjętych zakładowym układem zbiorowym pracy ani ponadzakładowym układem zbiorowym. Pracodawca w regulaminie wynagradzania określa m.in. wymagania kwalifikacyjne, maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego, warunki przyznawania i wypłacania premii i nagród, warunki i sposób przyznawania dodatków, a także porządek wewnętrzny i rozkład czasu pracy.

Wprowadzenie regulaminu wynagradzania przez pracodawcę wymaga jednak uzgodnienia jego treści z zakładową organizacją związkową, jeżeli taka istnieje w danym zakładzie pracy. Jest to jeden z przywilejów związków zawodowych, wynikający z ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. Zgodnie z art. 9 tejże ustawy, pracodawca jest obowiązany przed wydaniem aktu prawnego dotyczącego praw i obowiązków pracowników zasięgnąć opinii zakładowej organizacji związkowej. Jeżeli opinia nie zostanie wydana w terminie, uważa się, że zakładowa organizacja związkowa nie wnosi zastrzeżeń do projektu. W przypadku, gdy w zakładzie pracy

działa więcej niż jeden związek zawodowy, przysługuje im termin 30 dni na ustalenie wspólnego stanowiska w sprawie przedstawionej przez pracodawcę propozycji.

Jeżeli regulamin wynagradzania zostanie wydany przez pracodawcę bez wymaganego uzgodnienia z zakładową organizacją związkową bądź z zakładowymi organizacjami związkowymi, to nie ma mocy wiążącej i nie może wejść w życie. Taki pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 stycznia 2012 roku (I PK 83/11).

Należy w tym miejscu podkreślić, że sam fakt podjęcia przez pracodawcę próby uzgodnienia ze związkami zawodowymi treści regulaminu, nie oznacza jeszcze, że została ona faktycznie ustalona. W tej sytuacji wydanie regulaminu wynagradzania zostałoby uznane za dokonane bez uzgodnienia z działającymi u pracodawcy związkami zawodowymi. Regulamin wynagradzania nie może wejść w życie bez spełnienia warunku uzgodnienia go z organizacją związkową działającą u pracodawcy. Jeżeli u pracodawcy działa więcej niż jedna organizacja związkowa, zastosowanie znajduje art. 30 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych, zgodnie z którym wspólne, negatywne stanowisko tych organizacji wyklucza możliwość ustalenia regulaminu wynagradzania przez pracodawcę. Tak więc brak uzgodnienia projektu regulaminu wynagradzania powoduje, że w miejsce obowiązku jego

wprowadzenia wchodzi zakaz takiej czynności i w takim wypadku warunki wynagradzania pracowników są ustalane indywidualnie w umowie o pracę.

Innymi słowy, przedstawienie przez jedyną organizację związkową negatywnego stanowiska wobec projektu regulaminu wynagradzania, bądź też przedstawienie przez organizację związkową albo organizacje związkowe reprezentatywne w rozumieniu przepisów kodeksu pracy, wspólnie uzgodnionego negatywnego stanowiska w tej samej kwestii, wyklucza ustalenie regulaminu wynagradzania przez pracodawcę, u którego działają te organizacje.

Z powyższego wynika, że pracodawca nie może samodzielnie wprowadzić regulaminu wynagradzania w zarządzanym przez siebie zakładzie pracy, w przypadku istnienia działającego w nim związku zawodowego. Pracodawca musi zasięgnąć opinii zakładowej organizacji związkowej i uwzględnić jej stanowisko, jeżeli jest to możliwe i uzasadnione.

Wiktor Krukowski
Prawnik Zarządu Regionu

Duże zainteresowanie szkoleniami

Szkolenie z podstaw prowadzenia działalności związkowej, przeprowadzone w biurze Zarządu Regionu przez pracowników ZR, cieszyło się takim powodzeniem, że trzeba było wyznaczyć dwa terminy na jego przeprowadzenie, by wszyscy zainteresowani mogli wziąć w nim udział.

Przed nami, 21 i 28 listopada szkolenia z Regulaminów Pracy, Wynagradzania, Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i Układów Zbiorowych Pracy. O kolejnych propozycjach szkoleń wraz z terminami poinformujemy już niedługo. Zachęcamy do śledzenia naszej strony.

Zarząd Regionu NSZZ **Solidarności** Pomorza Zachodniego

al. Wojska Polskiego 113, 70-483 Szczecin • Biuro ZR czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 16.00

Zarząd Regionu:

Faks

Internet

e-mail:

91 422 74 22, 91 422 47 39

91 423 05 69

www.solidarnosc.szczecin.pl

solidarnosc@solidarnosc.szczecin.pl

Przewodniczący ZR

Mieczysław Jurek 601 555 590

Wiceprzewodniczący ZR

Jakub Pęksiński

Sekretarz ZR

Przemysław Mazur

e-mail: sekretarz@solidarnosc.szczecin.pl

Stowarzyszenie Solidarni Razem

- Biuro Pośrednictwa Pracy

e-mail: biuropracy@solidarnosc.szczecin.pl

tel: 91 422 74 22; 91 422 47 39

Organizatorzy związkowi

Katarzyna Kot, Iwona Waligóra-Szwabowicz

e-mail: dzialrozwoju@solidarnosc.szczecin.pl

Dział Prawny

Przemysław Zgórzak; Wiktor Krukowski

email: dzialprawny@solidarnosc.szczecin.pl

Redakcja „Jedność”

Katarzyna Stróżyk 91 423 05 68

redakcja@solidarnosc.szczecin.pl

Sekretariat

Weronika Sarsara-Sakuta

Biuro Sekcji Regionalnej Kobiet Pomorze Zachodnie

e-mail sekcjakobietszczecin@wp.pl

Biuro Sekcji Emerytów i Rencistów

środa 11.00 - 13.00

Konto: Santander Bank Polska II/O Szczecin 36 1500 1722 1217 2006 0540 0000

JESIEŃ W REGIONIE

